7/2/2017 dMGH | Band | Leges [Rechtstexte] (Leges) | Leges nationum Germanicarum (LL nat. Germ.) | 3,2: Lex Ribvaria | Lex Ribvaria Incipiunt kapitula legi...

BSB

Hoc autem constituimus, ut, quicumque in causa victor exteterit, semper iuditium conscribtum accipiat, aut testes.

8. Si quis in iudicio interpellatus cartam per manibus habuerit, nulla ei mala ordine ⟨vel⟩*) invasio requiratur; quia dum interpellatur, respondit ad interrogationem stav**) et sine tangano loquatur et dicat: Non malo ordine, sed per testamentum hoc teneo.

9. Filiis autem et***) filiabus super duodecim solidos uni plus quam alteri nihil condonare vel conscribere permittimus; quod si quis fecerit, irritum habeatur.

63 (*60, 1*) [De traditionibus et testibus adhibendis]

Si quis villam aut vineam vel quamlibet possessiunculam ab alio conparaverit, et testamentum accipere non potuerit, si mediocris res est, cum sex testibus, et si parva, cum tres, quod si magna, cum duodecim ad locum traditionis cum totidem numero pueros accedat, et sic eis presentibus praetium tradat et possessionem accipiat, et unicuique de parvulis alapas donet et torcat auriculas, ut ei in postmodum testimonium praebeant. Si autem testes non potuerit admanire, ut ei testimonium

*) vel *falsch; in allen Hss. überliefert.*
**) *so* (stau) *A 1. 3. 8.* sto *A 11.* stat *A 9.* sta tu *(undeutlich, ob ein oder zwei Wörter) A 2. 4.* stet *A 6. 7. 10. B.* stav et] statuet *(1 Wort) A 5.* stabit *A 12.*
***) et *A 4.* aut *übr. (außer: f. B 2).*

B-Text *(noch Tit. 62, 7)*: **1** extiterit || **2** conscriptum || *Tit. 62, 8*: **3** per] prae || malo || **4** respondet || **5** stav] stet || *Tit. 62, 9*: **7** et (filiabus)] aut || *Tit. 63* = 62 *B*: **13** pueris || pretium || **14** torquet *(so)* || in *f.* || **15** admanire] congregare

---

*A 1—12. (in 13 nur wenige Wörter lesbar). B auß. 22. (B 19 ab Z. 14: (tor)*quet*).*

noch Tit. 62, 7: **1** Hoc] *hier Abschnitt A 3. 4—6. 8. 10 und 10 B-Hss.* || constituemus *A 1—3. 5.* || qu(a)ecumque *A 1. 2. 5.* || exteterit°] steterit *A 4.* non stiterit *A 12.* || semper] super *A 1. 6. 7.* || **2** conscriptum *alle auß. A 4. 11.* || aut] ut *A 1.*

Tit. 62, 8: **8** interpellatus] apellatur *A 3.* conpellatus *A 6. 7.* cellatus *A 2.* pelletur *korr.* pellatur *gl. Hd. A 5.* || per] in *A 9.* pro *A 12.* prae *A 10. B auß. 2. 7. 8. 17. f. A 6. 7.* || nulle *A 1—3.* nullo *A 11.* nullus *B 3.* || male *A 1. 3.* malo *A 6. 7. 9. 11. 12. 13. B auß. 3. 4.* **3/4** malus ordo *B 3.* || **4** invasio] invasione *B 13.* invexio *A 4.* muasio *A 1.* maius *A 3.* mausione *A 6. 7.* in falso *A 5.* || interpellator *A 4.* -latus *A 1. 2. 9. 10. B 3. 4. 8. 20. 21.* || respondet *A 2. 6. 7. 9. 11. 12. B.* respondeat *A 10.* || *danach*] et *Zus. A 9.* || ad] ut *A 6.* et *A 7. f. A 8. B 13.* aut *B 17.* || interrogatione *A 1. 2. 6. 7. 12.* -nis *A 3.* || **5** stav *s. ob. Z. 17 f.* || et] ut *A 3. f. A 12, vgl. ob. Z. 18.* || tangano° || loquatur] respondet *A 11.* || male *A 3.* mala *B 4.* || **6** teneo] tego *A 1.*

Tit. 62, 9: **7** filiis] filius *A 1—3. 6. B 2. so, rad. zu* filiis *A 10. 12. B 21.* || et *s. ob. Z. 19.* || *nach* solid.] et *Zus. A 2.* || uni *f. A 6. 7.* || nihil] nichil *A 5.* mihi *A 1.* || **8** condonari *A 3. 6. 7. B 13.* contonare *A 5.* donare *B 14. 21.* || conscr.] scribere *A 10. 12.* || permittunt *A 2.* -mittemus *A 5.* || hirritum *A 1. 3.* || habeatur] habeatum *A 1.* habetum *A 3.* debitum LXIIII *(so! — ob 64 alte Titelnummer des folgenden Titels?) A 6. 7.*

Tit. 63: **10** viniam *A 3.* || vel *f. A 4.* || quemlibet *A 1—3.* || possessiumculam *A 1.* || *conparavit Sohm: Irrtum.* || **11** et — potuerit *f. A 6. 7.* || testam.] testa *A 4.* || accepere *A 3.* || medio cres *A 1.* medium cris *A 2.* || res *f. A 4. B 3.* || sex] VII *A 6. 7. 10. B 10. 12.* || si] sic *A 2.* || **12** tres *A 1. 3. 4. 5.* tribus *A 9.* III *A 2. 6. 7. 10—12. B meiste. 4 B 17.* || tot idem *A 1.* tot id est *A 2. 3.* || *danach*] cum *Zus. A 3* || **13** pueros *A 4. 5. 9.* puero *A 1. 2.* puerorum *A 3. 6—8.* pueri *A 12.* pueris *A 10. 11. B.* || *danach*] VI *Zus. A 8. so Zus. am Rand, wohl and. Hd. A 3.* || tradet *A 6. 7.* || **14** parvolis *A 1—3. B 8.* || alapes *A 1. 10.* || et *f. A 3.* || torcat *A 4.* torquat *A 1—3. 5—7. B 17.* torqueat *A 10. B 3.* torquet *A 9. 11. 12. B auß. 3. 17.* || ut (ei)] et *A 1. 12. B 6.* || eis *A 2.* || in *f. A 9. 11. 12. B.* || **15 f.** Si autem — praebeant *f. A 4. 7. B 15. 18. 21. (Gl.).* || **15** admanire°] admonere *A 6.* consequere *A 9.* congregare *A 10—12. B.*

http://www.dmgh.de/de/fs1/object/display/bsb00000854_00116.html?sortIndex=020%3A020%3A0003%3A010%3A02%3A00&zoom=0.75 1/2

7/2/2017 dMGH | Band | Leges [Rechtstexte] (Leges) | Leges nationum Germanicarum (LL nat. Germ.) | 3,2: Lex Ribvaria | Lex Ribvaria Incipiunt kapitula legi…

BSB

praebeant, tunc rem suam cum sex sibi septimus cum sacramentis interpositione sibi studeat evindicare*).

*) *hier folgen im Text aller Hss. die Tit. 58. 59 (= Tit. 60, 2—8 Sohm) in der oben S. 106f. gedruckten Reihenfolge.*

64 (*61*) [De libertis secundum legem Romanam]

1. Si quis servum suum libertum fecerit et civem Romanum portasque apertas conscribserit, si sine liberis discesserit, non alium quam fiscum habeat heredem.

2. Quod si aliquid criminis amiserit, secundum legem Romanam iudicetur. Et qui eum interfecerit, centum solidos multetur.

3. Quod si dominus eius eum ante regem dinariari voluerit, licentiam habeat.

65 (*62*) [De homine qui servum tributarium facit]

1. Si quis servum suum tributarium aut litum fecerit, si quis eum interfecerit, 36 solidos culpabilis iudicetur.

2. Quod si dinariari eum voluerit, licentiam habeat. Et tunc ducentos solidos valeat.

B-Text *(noch Tit. 63):* 1 sibi septimus] sive cum 7 || sacramenti || *Tit. 64* = 63 *B: 64, 1:* 7 conscripserit || quam] nisi || fiscum nostrum || *Tit. 64, 2*: 9 admiserit || *Tit. 64, 3*: 11 dinariari] dinararium facere || *Tit. 65* = 64 *B: 65, 1:* —. || *Tit. 65, 2*: 15 dinarariari eum] dinarialem eum facere

---

A 1—12. (in 13 wenig lesbar). B auß. 22.

Noch Tit. 63: 1 cum (sex) *f. A 3.* || (cum) sex] III *A 1.* VI, *korr., wohl aus* XII, *v. gl. Hd. A 5.* || sibi] sive *A 9—12. B.* || *danach*] cum *Zus. A 1—3. 10—12. B auß. 14.* || septimus *A 4.* VIImo *A 5.* septem *A 7.11.* VII *übr. auß.*: VI *A 6. B 14.* || cum (sacram.) *f. A 9. B 13.* || sacramenti *A 6. 7. 10. 12. B auß. 6.* -to *A 9. 11. 13. B 6.* || inter possessione *A 2.* || 2 eumdicare *A 1.*

Tit. 64, Ü: libertis] libertatis *A 3. B 8.* liberis *B 6.*

Tit. 64, 1: 6 suum *f. A 12.* || romanam *A 1—3. 5. 9. B 7. 8. 13—15. 17—19.* -nam, *korr.* -num *A 7. B 4.* || portaque *A 3.* || 7 conscripserit *alle auß. A 4.* || si] *f. A 1.* et *A 2. 3.* || lib. discess.] liberis *korr. zu* liberit (disc. *f.*) *A 4.* || alius *A 6. 7.* || quam] nisi *A 9—12. B.* || fiscus *A 6. 7.* || *danach*] nostrum *Zus. A 8. 10—12. B.* || 7/8 habeat her.] herdem relinquat *A 10.*

Tit. 64, 2: 9 aliquis *A 1. B 6. 8.* || amiserit *A 4. 6. 7. 11.* admiserit *übr.* || romana *A 2.* || et *zweimal geschrieben, das 2. Mal rad. A 4.* || 10 qui eum] eum qui *A 11.* eum quem *A 12.* || interfecerit°] interficit *A 6.* -fecit *A 7.*

Tit. 64, 3: *f. ganz A 9.* || 11 eius *f. A 5.* || eum *f. A 2. 3.* || rege *A 1. 3. 5.* || dinariare *A 3.* denariare *A 2. 6.* (denaria revoluerit *A 7*). dinariali *A 1. 5.* denarialem *A 8.* dinarium *A 10. B 4. 6. 8. 12—14.* denarium *A 12. B 3. 9—11. 15. 21.* degeneralem *B 17.* dinariatum *B 19.* dinararium (den. *A 11*) *A 11. B übr.* || *danach*] facere *Zus. A 8. 10—12. B.* || licentia *A 3.* || habeat licentiam *A 5.*

Tit. 65, 1: 13 suum *f. A 6. 7. B 4. 12. 17. 18.* || tribut.] ribuarium *A 5.* || aut] ut, *korr.* aut *wohl and. Hd. A 1.* || aut litum *f. B 2. 17.* || litum°] licitum *A 6. 7.* libertum *A 5.* || fecerat *A 1.* || interfecerit° || 14 36] XXX *A 4.*

Tit. 65, 2: 15 dinariari *A 4.* dinariarem *A 9.* dinariali *A 1. 3.* -lem *A 10. B auß. 2. 3. 8—12. 15. 17. 19.* dirinali *A 5.* denariali *A 2.* -lem *A 6. 8.* denareale *A 7.* dinariale *B 2. 19.* denararium *A 11.* dinarium *A 12.* denarialem *B übr.* || *nach* eum] facere *Zus. A 3. 8. 10—12. B.* ante regem facere *Zus. A 9.* || licentia *A 3.* || Et *f. A 5.* Et tunc *f. B 7. 17. 21.* || *nach* tunc] qui eum interficit *Zus. A 6. 7.* || solidus *A 5.* || 16 valiat *A 1.* multetur *A 3. 8.* solvat *A 6. 7. B 7.*

http://www.dmgh.de/de/fs1/object/display/bsb00000854_00117.html?sortIndex=020%3A020%3A0003%3A010%3A02%3A00&zoom=0.75 1/2